

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 7. 11. 1956, sp. zn. Cz 507/56

Číslo: 52/1957

Právní věta:

Soud rozhoduje o nároku na úhradu osobních potřeb nemůže se zabývat jen důvodností nároku, nýbrž musí také zkoumat, zda a jaké platy byly na uplatněnou pohledávku úhrady osobních potřeb již vykonány.

Při vyměřování úhrady osobních potřeb je nutno vzít zřetel i na případné změny v rozhodných skutečnostech za celé období, za které se úhrada osobních potřeb stanoví.

Žije-li navrhovatelka ve společné domácnosti s druhem, pro kterého koná v domácnosti práce, nelze při posuzování otázky, zda je navrhovatelka ve smyslu § 34 odst. 1 zák. o právu rod. s to uspokojit své osobní potřeby, vycházet z toho, kolik druh navrhovatelce poskytuje, nýbrž z toho, jakou hodnotu mají ve skutečnosti práce, které navrhovatelka pro druhu koná, případně, které by konat mohla.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 07.11.1956

Spisová značka: Cz 507/56

Číslo rozhodnutí: 52

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Manželství - úhrada osobních potřeb

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Manželství Františka a Marie D. bylo rozvedeno z viny odpůrce rozsudkem lidového soudu ze dne 4. února 1953.

Lidový soud v Rakovníku rozhodnutím ze dne 13. března 1956 uložil odpůrci, aby přispíval navrhovatelce na úhradu osobních potřeb počínaje dnem 1. září 1953 částkou 125 Kčs měsíčně.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou nejvyššího soudu, že uvedeným rozhodnutím lidového soudu byl porušen zákon.

Odůvodnění:

V řízení vyšlo najevo, že odpůrce konal na uplatněnou pohledávku určité platby. To připustila sama

navrhovatelka a sdělila, že částka, kterou na výživném obdržela za dobu od 1. ledna 1955 do 16. července 1955 dosahuje výše 2500 Kčs. Podle § 150 odst. 1 o. s. ř. je pro rozhodnutí rozhodný stav, jaký je v době vynesení rozhodnutí. Jestliže soud ukládá povinnost poskytovat příspěvek na úhradu osobních potřeb, nemůže se zabývat jen důvodností nároku, nýbrž musí také zkoumat, zda a jaké platby na uplatněnou pohledávku byly již vykonány a tyto platby musí od uplatňované pohledávky odečíst. Jde totiž o platby konané před vynesením rozhodnutí, tedy před vznikem exekučního titulu a kdyby je soud neodečetl, nemohl by dlužník uplatňovat námitkami podle § 441 o. s. ř., že platby konal. V daném případě však soud na vykonané platby zřetel nevzal.

I když v řízení o úhradě osobních potřeb platí ustanovení § 150 odst. 1 o. s. ř., podle něhož je pro rozhodnutí rozhodný stav, jaký je v době vynesení rozhodnutí, jde ve skutečnosti o celou řadu jednotlivých dílčích nároků splatných podle § 307 odst. 1 obč. zák. aspoň na měsíc předem. Tím, že se o nároku na úhradu osobních potřeb rozhoduje jediným rozhodnutím, nepozbývá výživné své povahy. Je proto stavem rozhodným pro obsah soudního rozhodnutí ve smyslu § 150 odst. 1 o. s. ř. celý skutkový stav, jaký je v době vynesení rozhodnutí, přičemž nutno otázku existence a jeho výši posuzovat podle stavu, jaký byl v jednotlivých časových úsecích za celé období, za které je třeba rozhodnout o výživném. Proto podle ustanovení § 150 odst. 1 o. s. ř. nutno při vyměřování výživného vzít zřetel i na případné změny v rozhodných skutečnostech za celé období, za které se výživné stanoví. To může vést k tomu, že dojde k odstupňování výživného podle zjištěných poměrů a podle jejich změn v tom či onom časovém období. Jiný postup by mohl vést k tomu, že by bylo výživné vyměřováno v rozporu se skutečnými poměry v tom či onom období, tudíž v rozporu se zásadou materiální pravdy, jež ukládá soudu zjistit skutečný stav věci. V daném případě soud však výdělečné a majetkové možnosti účastníků za celé rozhodné období nezjistil.

Soud dále neuvážil v souladu s ustanovením § 34 odst. 1 zák. o právu rod., zda je nárok na úhradu osobních potřeb za celé období, o které jde, odůvodněn i z toho důvodu, že potřeby navrhovatelky, která žije ve společné domácnosti s druhem, nemohou být z toho, co jí druh dává, uspokojeny. V tom směru nelze totiž vycházet toliko z toho, kolik druh navrhovatelce poskytuje, protože při takovém výkladu by vlastně rozhodoval druh navrhovatelky o tom, zda je splněna podmínka pro přiznání nároku na úhradu osobních potřeb. Rozhodná je skutečnost, jakou hodnotu mají práce, které navrhovatelka koná v domácnosti druhově, příp. které by konat mohla a kolik jí může za ně druh poskytnout ze svého výdělku.